

Nr 658

Av herr **Carlsson** i Huskvarna m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 41, med förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1962/63.

(Lika lydande med motion nr 531 i Första kammaren)

Trivsel i arbetet för de anställda är något som alla brukar sätta högt värde på. En ordentlig arbetsmiljö är ofta en förutsättning för en god anda på arbetsplatsen och för goda arbetsresultat. Detta resonemang är givetvis också tillämpligt på dem som tjänstgör inom försvarsmakten, såväl de anställda som de värnpliktiga.

Värnplikten innebär att en trygg hemmamiljö bytes ut mot ett kasernliv som kanske inte alltid är så angenämt. De värnpliktiga måste också tillbringa en stor del av sin fritid på kasernerna. Därför framstår åtgärder som skapar trevligare förhållanden för dem som mycket betydelsefulla. I främsta hand gäller det att förse de inkallade med ordentliga logement och dagrum, goda sanitära anordningar, moderna kök och matsalar.

Att dessa lokaler för närvarande inte är i tillfredsställande skick torde vara allmänt bekant och har bl. a. vitsordats av försvarsministern i hans svar på en enkel fråga i riksdagen nyligen. Enligt uppgift skulle en fullständig upprustning av kaserner, matsalar osv. kosta i runt tal 200 milj. kronor. Till samma ändamål har enligt förslaget till stat för försvarets fastighetsfond för kommande budgetår äskats ca 27 milj. kronor. Det innebär tydligen att behovet av kraftiga åtgärder på området kvarstår. Som längre fram skall visas finns det dessutom risk för att ytterligare åtgärder blir nödvändiga, när det årliga ordinarie reparationsanslaget synbarligen ej motsvarar den reella värdeminskningen under året.

I proposition nr 41 med förslag till stat för försvarets fastighetsfond upptas under kasernbyggnaders delfond två poster som avser reparation och underhåll av kaserner, matsalar o. dyl. Det gäller dels posten "löpande reparation och underhåll av byggnader m. m.", som innehåller anslagsäskande för kontinuerligt underhåll, dels posten "övriga iståndsättningsarbeten", vari anges äskande för reparationsarbeten av större omfattning.

Den förra posten är till sitt belopp fixerad till viss procent av byggnadernas värde. I normalfallet blir därför reparations- och underhållsanslaget oförändrat från år till år. På grund av penningvärdets fall har emellertid kostnaderna för reparation och underhåll ständigt stigit i höjden, vilket resulterat i att ordinarie anslag ej räckt till med eftersläpning i reparationsbehovet som följd. Visserligen har vid några tillfällen anslagen för dessa arbeten kunnat höjas på så sätt att byggnaderna uppvärderats, men dessa åtgärder har tydligen varit otillräckliga för att hindra byggnadsbeståndets försämring. Det finns

anledning att befara att denna utveckling kommer att fortsätta, varför vi på det bestämdaste vill framhålla betydelsen av en kontinuerlig övervakning på denna punkt.

På posten "övriga iståndsättningsarbeten" brukar medel anvisas till arbeten utöver normal omfattning, t. ex. ombyggnad av äldre byggnader, installationer av olika slag osv. Som framgår av nedanstående tabell har anvisningarna på denna post ökat under senare år. Det framgår emellertid också att reservationsbehållningen vid ingången av budgetåret 1960/61 och 1961/62 är opropor-tionerligt stor i jämförelse med motsvarande för budgetåret 1959/60. Ett mini-mikrav synes vara att beslutade iståndsättningsarbeten genomförs och att detta sker utan oskäligt dröjsmål.

Försvarets fastighetsfond, kasernbyggnaders delfond, delposten övriga igång-sättningsarbeten. Anvisade och förbrukade medel under budgetåren 1959/60, 1960/61 och 1961/62 samt reservationsbehållning vid ingången av nämnda budgetår.

Budgetår	Anvisade medel kr.	Förbrukade medel kr.	Reservationsbehåll- ning vid ingången av budgetåret, kr.
1959/60	16 240 000	10 530 932	2 603 218
1960/61	20 500 000	21 639 189	8 312 286
1961/62	24 580 000		7 173 096

Den nuvarande situationen kan tecknas i ett konkret fall. I diskussionen om de militära förläggningarna har man särskilt pekat på de dåliga kasernför-hållandena för Norra Smålands regemente (I 12) i Eksjö. Kasernerna vid detta regemente uppfördes under kristiden i samband med första världskriget. Byggnadsmaterialet är delvis präglat därav. Någon egentlig renovering har inte kommit till stånd förrän under senare år. Av de tolv kasernerna har upp-rustning skett i fyra kaserner i vad avser förläggningsutrymmena. Toalettanläggningarna har inte renoverats i någon. Åtta kaserner är sålunda helt orenoverade. De medel som nu föreslagits i proposition förslår — förutom för en nödvändig anläggning av en värmeanläggning — till renovering av högst en kasern. Med den takt som upprustningen sker skulle det m. a. o. ta ytterligare åtta år innan förläggningen i dess helhet blir satt i ett skick som svarar mot acceptabla sanitära och trivselmässiga krav.

Liknande förhållanden som de här relaterade kan återfinnas på andra håll, även om eftersläpningen i renoveringsbehovet i Eksjö — i brist på erforderlig medelstildelning — synes ha gått synnerligen långt. En snabbare takt i reno-veringen framstår som angelägen i de fall där förslitningen nu är stark. För att åter hänvisa till förhållandena i Eksjö synes sålunda en renovering av i varje fall två kaserner om året vara ett minimikrav. Med hänsyn till omfatt-ningen av det uppkomna renoveringsbehovet och för att erhålla ett fastare underlag för en skyndsammare upprustning av förläggningarna i de fall där

förslitningen är mest utpräglad, bör enligt vår mening en översyn i särskild ordning skyndsamt företagas av kasernbeståndet. Självklart bör härvid fortifikationsförvaltningens sakkunskap utnyttjas. Vi tror emellertid att det skulle vara till gagn om även företrädare för riksdagen fick ta del i en sådan översyn.

Det bör slutligen framhållas att i de samlade försvarskostnaderna bör kostnaderna för iståndsättning och upprustning av förläggningarna inte betraktas som en restpost utan ingå som en lika tungt vägande post som alla andra i den allmänna avvägningen av utgifterna för försvarsväsendet. All erfarenhet säger att en väl utrustad förläggning med fullgoda sanitära förhållanden inbjuder till större aktsamhet än en starkt försliten, där den bristande trivseln lätt ger upphov till en smittosam mentalitet av "det gör detsamma, för det blir ändå inte bättre". En kostsam kapitalförstöring blir då svår att undvika.

Under hänvisning till det anförda hemställas,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 41 med förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1962/63 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt översyn av förläggningsbeståndet inom försvaret i syfte att möjliggöra en snabbare reovering i de fall där förläggningarna är nedslitna och av såväl sanitära och trivselmässiga som ekonomiska hänsyn är i starkt behov av upprustning.

Stockholm den 13 februari 1962

Henning Carlsson
i Huskvarna

Yngve Hamrin

Elias Jönsson
i Ingemarsgården

M. Berglund

Olaus Nyberg

Mac P. Hamrin
i Kalmar
